

Eurajoen Romu Oy

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Eurajoen Romu Oy:n akkuterminaali Eurajoelle

Eurajoen Romu Oy on 1.3.2017 toimittanut Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaista yhteysviranomaisen lausuntoa varten ympäristövaikutusten arviointiohjelman_Kuusimäkelän teollisuusalueen eteläpuolelle Eurajoelle sijoittuvasta akkuterminaalihankkeesta.

ARVIONTIOHJELMASSA KUVATUT HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVI- OINTIMENETTELY

Hankkeen nimi

Eurajoen Romu Oy:n akkuterminaali Eurajoelle

Hankkeesta vastaava

Eurajoen Romu Oy
Lapintie 179
27100 EURAJOKI

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arvioinnista säädetyn lain (laki ympäristövaikutusten arvioinnista 10.6.1994/468) tarkoituksena on edistää ja yhtenäistää ympäristövaikutusten arviointia hankkeiden suunnittelussa. Lain keskeinen tavoite on kansalaisten tiedonsaannin helpottaminen ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen. Tavoitteena on myös ehkäistä hankkeiden haitallisia vaikutuksia sekä luonnon- että sosiaaliselle ympäristölle.

Eurajoen Romu Oy:n akkuterminaalihankkeeseen tulee soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä YVA-asetuksen 6 §:n hankeluettelon kohtien 11 a ja 11 b perusteella.

- YVAA 6 § kohta 11 a) ongelmajätteiden käsittelylaitokset, joihin ongelmajätteitä otetaan poltettaviksi, käsiteltäviksi fysikaalis-kemiallisesti tai sijoitettaviksi kaatopaikalle, sekä sellaiset biologiset käsittelylaitokset, jotka on mitoitettu vähintään 20 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle

- YVAA 6 § kohta 11 b) muiden jätteiden kuin ongelmajätteiden polttolaitokset tai fysiikkaalis-kemialliset käsittelylaitokset, joiden mitoitus on enemmän kuin 100 tonnia jätettä vuorokaudessa, sekä biologiset käsittelylaitokset, jotka on mitoitettu vähintään 20 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle

Yhteysviranomaisena toimii Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

YVA-menettelyssä on pyrkimyksenä selvittää ne asiat ja vaikutukset, jotka hankkeessa ja sen ympäristössä ovat merkittäviä hankkeen suunnittelun ja päätöksenteon kannalta ja joita eri tahot pitävät tärkeinä. Ympäristövaikutusten arviointiohjelman tavoitteena on esittää tiedot hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista kokonaisuutena sekä siitä, miten hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutukset selvitetään ja arvioidaan.

Yhteysviranomaisen lausunnossa tarkastellaan ympäristövaikutusten arviointimenetelmästä annetussa asetuksessa esitettyjen arviointiohjelman sisällöllisten vaatimusten toteutumista.

Arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella hankkeesta vastaava laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen. Arviointiselostus ja yhteysviranomaisen lausunto tulee liittää aikanaan lupahakemusasiakirjoihin.

Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset

Suunniteltu hanke ei edellytä kaavamuutoksia.

Hankkeen VE 1:n mukainen toiminta edellyttää ympäristölupaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolta (YSL liite 1, taulukko 1, kohdat 13 d ja f: Toiminta on Euroopan parlamentin ja neuvoston antaman teollisuuspäästädirektiivin (IED, 2010/75/EU) liitteen 1 kohdan 5.1 ja 5.3 b tarkoittamaa (direktiivilaitos).

Rakennuslupa on saatu Eurajoen kunnalta 28.6.2016.

Hanke, sen tarkoitus ja sijainti

Eurajoen Romu Oy suunnittelee Eurajoelle oman toimipisteensä yhteyteen (os. Lapintie 179) nykyaikaisen esikäsittelyvän akkuterminaalin perustamista sekä olemassa olevan metallien murskaamiseen erikoistuneen murskauslaitoksen käsittelymäärien nostamista. Terminaalissa tulnaisiin käsittelemään maksimissaan 15 000 tonnia akkuja vuodessa. Muun jätteen osalta käsittelymäärää on tarkoitus nostaa nykyisestä 64 000 tonnista 114 000 tonniin vuodessa. Määrän lisäys 50 000 t/a koostuu metalliromun eri jakeista. Valtatieltä n:o 8 on matkaa toimipisteeseen noin 1800 metriä. Akkuterminaalilla on tarkoitus rakentaa Lapintien länsipuolelle olemassa olevien toimistorakennusten taakse.

Hankkeen aloittamisen tarkoituksena on nostaa Suomessa tapahtuvan jalostuksen arvoa akkuromujen osalta. Uusimman teknologian (BAT) avulla akut voidaan jalostaa ympäristöystävällisesti, tehokkaasti ja taloudellisesti kannattavasti. Tavoitteena on mm.

vähentää vientiin suuntautuvien ADR-kuormien määrää ja näin saada tieliikenteen sekä ympäristöön kohdistuvat riskit entistä paremmin hallintaan.

Kuva: Hankealue ilmakuvasa; akkuterminäli vaikutusalueen ($r = 500\text{ m}$) keskipisteenä. Itä-länsisuunnassa rautatie, pohjois-eteläsuunnassa Lapintie. Valtatie n:o 8 kuvan pohjoispuolella. (Lähde: Eurajoen Romu Oy, Ympäristövaikutusten arviointiohjelma 2016).

Toimintojen kuvaus ja toiminnasta aiheutuvat päästöt

Hankkeen toiminnot on esitelty pääpiirteittäin kuvaamalla akkuterminälin toimintaa ja muuta jätteenkäsittelyä.

Hankkeessa keskeistä on ympäristöriskien, melun ja vesistöpäästöjen hallinta erityisesti varsinaisen toiminnan aikana. Rakentamisvaiheen vaikutukset ovat vähäisemmät.

Hankkeen liittyminen muihin hankkeisiin, suunnitelmiin ja ohjelmiin

Ohjelmassa on tarkasteltu hankkeen liittymistä Satakunnan maakuntasuunnitelmaan (Satakunnan tulevaisuuskäsikirja 2035) ja -ohjelmaan sekä Etelä- ja Länsi-Suomen jä-

tesuunnitelmaan. Hankkeen katsotaan olevan sopusoinnussa em. ohjelmien, erityisesti alueellisen jätesuunnitelman, kanssa.

Eurajoen Romun oman hankkeen lisäksi muita vastaavia yritysten hankkeita ei ole tiedossa.

Vaihtoehdot

YVA-menettelyssä tarkasteltavana on 0-vaihtoehdon lisäksi yksi toteutusvaihtoehto.

Vaihtoehto 0: Hanketta ei toteuteta. Toiminta jatkuu nykyisen ympäristöluvan mukaisena. Jätteenkäsittelyn volyymi on 64 000 t/a.

Vaihtoehto 1: Rakennetaan akkujen esikäsittelylinjasto, kapasiteetti 15.000 t/a ja lisätään romumetallin käsittelyä 50.000 t/a kokonaisvolyymiin 114.000 t/a.

Arviointimenettelyn yhdistäminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Arviointimenettelyä ei ole yhdistetty muiden lakien mukaisiin menettelyihin. Hanke ei edellytä kaavamuutoksia.

Arvioinnin rajaukset ja vaikutusten merkittävyys

Alustava vaikutusalueen rajaus on ulotettu 500 metrin etäisyydelle rakennettavasta akkuterminaalista. Tämän lisäksi vaikutusalueeseen sisällytetään lähimmät asuinkiinteistöt sekä asutusalueet. Vaikutusten oletetaan onnettomuustilanteessakin jäävän alustavan rajauksen sisäpuolelle.

Terminaalin ympäristövaikutuksia vähennetään materiaalin vastaanotolla, varastoinnilla ja käsittelyllä suljetussa hallissa, josta akkuhappo kerätään talteen ja toimitetaan luvat omaavalle käsittelijälle jatkojalostettavaksi. Akkuterminaalin toiminnan merkittävimmät päästöt ilmaan aiheutuvat raskaasta liikenteestä.

Akut sisältävät rikkihappoa joka ei ole helposti itsestään höyrystyvää. Tämän vuoksi on arvioitu, ettei merkittäviä haitallisia päästöjä ilmaan tapahdu. Raskasliikenne aiheuttaa hieman päästöjä ilmaan.

Melu syntyy pääsääntöisesti saapuvista kuormista purettaessa. Akkujen esikäsittelystä ei synny melua, koska käsittely tapahtuu suljetussa tilassa. Haju- tai pölyhaittoja ei toiminnasta synny, koska piha pinnoitetaan nestetiiviillä asfaltilla.

Poikkeustilanteista merkittävin on tulipalo, jolloin syntyisi päästöjä ilmaan savukaasun muodossa.

Vaikutusalueita pyritään määrittämään ja tarkastelemaan ympäristövaikutuskohtaisesti, sillä erityyppiset vaikutukset saattavat rajautua eri tavoin. Akkuterminaalien aiheuttamien ympäristövaikutusten, tieliikennettä ja onnettomuustilanteitalukuun ottamatta, ei oleteta ulottuvan alustavan vaikutusalueen ulkopuolelle.

Vaikutusalueen laajuuden lisäksi arvioinnissa huomioidaan vaikutusten luonne, vaikutuksen kohteena olevan väestön määrä, vaikutusten todennäköisyys sekä kesto, toistuvuus ja ympäristön herkkyys ja palautuvuus. Mahdollisuuksien mukaan arvioidaan myös hankkeen yhteisvaikutukset alueen muiden hankkeiden kanssa

Ympäristövaikutuksista annetun lain (469/1994) perusteella arvioinnissa tulee tarkastella toiminnan aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia:

- ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen
- maaperään, vesiin, ilmaan, ilmastoon, kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen
- yhdyskuntarakenteeseen, rakennuksiin, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön
- luonnonvarojen hyödyntämiseen.

Ympäristövaikutusten merkittävyyden arvioinnissa aiotaan käyttää kolmiportaista luokitte-
telua, joka esitetään taulukossa värein havainnollistettuna seuraavasti.

- oranssi: vaikutukset saattavat olla merkittäviä (kielteisiä)
- keltainen: vaikutukset eivät todennäköisesti ole merkittäviä (kielteisiä)
- punainen: vaikutukset ovat myönteisiä.

Arvioinnin toteutus ja käytettävä aineisto

YVA-laki ja asetukset toimivat arvioinnin ohjeena ja niiden vaatimuksia noudatetaan. Hanketta pyritään tekemään pääosin Eurajoen Romu Oy:n oman henkilöstön voimilla ja tarpeen mukaan käytetään ulkopuolisia konsultteja. Tietoja etsitään jo julkaistuista lähteistä sekä tarvittaessa tehdään lisäselvityksiä.

Ympäristön nykytila

Ohjelmassa on kuvattu hankealueen nykytila aihepiireittäin: maa- ja kallioperä, pohja- ja pintavedet, kasvillisuus, eläimistö ja suojelualueet, ilmanlaatu, liikenne, melu sekä maankäyttö ja kaavoitus.

Arvioitavat ympäristövaikutukset ja arviointimenetelmät vaikutuskohteittain

1. Rakentamisvaiheen ympäristövaikutukset

Rakentamisvaiheessa syntyy päästöjä ilmaan sekä melua. Edellä mainitut vähäiset ja hetkelliset päästöt syntyvät maanrakennustöistä ja betonihallin rakentamisesta.

Vaikutusten arviointi: Melu, pölyäminen, lisääntyvä liikenne ja sekä onnettomuusriskit rakennustyömaalla

Vaikutusten arvioinnin suorittajat: Oma henkilökunta sekä asiantuntijoiden haastattelu

2. Vaikutukset luonnonolosuhteisiin

2.1. Vaikutukset luonnonvarojen käyttöön

Terminaalin sijoittuminen jo olemassa olevan kierrätystoiminta alueeseen ei aiheuta merkittäviä luonnonvarojen käyttämistä. Hankkeella on positiivisia vaikutuksia ympäristölle koska kierrättämällä pystytään vähentämään ympäristökuormitusta.

Vaikutusten arviointi: luonnonvarojen käyttö

Vaikutusten arvioinnin suorittajat: Asiantuntijat ja oma henkilöstö

2.2. Vaikutukset maa- ja kallioperään

Onnettomuustilanteissa on mahdollisuus, että maa- ja kallioperään pääsisi valumaan akkuhappoa. Jo suunnitteluvaiheessa pyritään minimoimaan onnettomuustilanteiden aiheuttamat ympäristö- ja työturvallisuusriskit.

Vaikutusten arviointi: Maa- ja kallioperään suuntautuvat riskit

Vaikutusten arvioinnin suorittajat: Asiantuntijat ja oma henkilöstö

2.3. Vaikutukset pohja- ja pintavesien laatuun

Lähin pohjavesi alue sijaitsee Irjanteella ja Kuivalahdella, n. 10km etäisyydellä. On epätodennäköistä, että onnettomuustilanteessakaan syntyisi päästöjä luokiteltuihin tai luokittelemattomiin pohjavesiin. Pintavesien vaikutuksia tarkkaillaan nykyisessäkin toiminnassa silmämääräisesti päivittäin ja näytteiden otoilla keväisin.

Akkukuljetukset lukeutuvat ADR-kuormiin ja niiden kuljettamisessa noudatetaan VAK-lainsäädäntöä joka minimoi jo mahdolliset ympäristöön suuntautuvat riskit.

Vaikutusten arviointi: Pohja- ja pintavesiin suuntautuvat riskit, suunniteltu hankealue sekä kuljetukset.

Vaikutusten arvioinnin suorittajat: Asiantuntijat ja oma henkilöstö

2.4. Vaikutukset ilmanlaatuun

Toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia ilmanlaatuun. Akkujen esikäsitteystä syntyvä rikkihappoa ei ole itsestään höyrystyvää. Kuljetusten sekä akkujen käsittelyn aiheuttamat päästöt sekä työsuojelullinen näkökanta tullaan arvioimaan asiantuntija työnä sekä hyödyntäen jo julkaistuja tilastoja.

Vaikutusten arviointi: Kuljetusten vaikutus ilmanlaatuun: työsuojelullinen ja ympäristönsuojelullinen näkökohta

Vaikutusten arvioinnin suorittajat: Asiantuntijat ja oma henkilöstö

2.5. Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen, eläin- ja kasvilajistoon ja suojeluarvojen säilymiseen

Eurajoen kunnassa on 5 Natura aluetta, lähimpänä sijaitsevat Pinkjärvi ja Vuonajärvi, joihin on matkaa n. 10 km. Suunnitellulla toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia alueen luontoarvoihin.

Vaikutusten arviointi: Suunnitellun toiminnan vaikutus luonnonsuojelualueisiin arvioidaan.

Vaikutusten arvioinnin suorittajat: Asiantuntijat, kunta ja oma henkilöstö

3. Vaikutukset maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön

3.1. Vaikutukset maisemaan

Suunniteltu toiminta sijoittuu jo olemassa olevan kierrätysalueen viereen, joten vaikutuksia ei arvioida.

3.2. Vaikutukset kulttuurihistoriallisiin kohteisiin, rakennuksiin ja alueisiin

Vaikutusten arviointi: Suunnitellun toiminnan vaikutukset kulttuurihistoriallisiin kohteisiin, rakennuksiin ja alueisiin arvioidaan. Edellä mainitut alueet tullaan kartoittamaan paikkatietoaineistojen pohjalta.

Vaikutusten arvioinnin suorittajat: Asiantuntijat ja oma henkilöstö

3.3. Vaikutukset muinaisjäänöksiin

Vaikutusten arviointi: Suunnitellun toiminnan vaikutukset muinaisjäänökset arvioidaan. Edellä mainitut alueet tullaan kartoittamaan paikkatietoaineistojen pohjalta. Ei ole tiedossa, että alueella tai vaikutusalueen sisällä olisi muinaisjäänöksiä. Vaikutuksia ei arvioida.

Vaikutusten arvioinnin suorittajat: Asiantuntijat ja oma henkilöstö

4. Vaikutukset maankäyttöön, elinkeinotoimintaan ja liikenteeseen

4.1. Vaikutukset maankäyttöön ja tuotanto-, palvelu sekä elinkeinotoiminta-alueisiin

Suunnitellulla toiminnalla on positiivisia vaikutuksia alueen elinkeinotoimintaan. Suora työllistävä vaikutus on n. 3-5 henkilöä ja välillisesti 8-10 henkilöä. Suunniteltu hanke on Eurajoen kunnan ja Satakunnan alueen suunnitelmien mukainen.

Vaikutusten arviointi: Suunnitellun toiminnan vaikutukset arvioidaan hyödyntämällä kartta- ja paikkatietoaineistoja.

Vaikutusten arvioinnin suorittajat: Asiantuntijat ja oma henkilöstö

4.2. Vaikutukset liikenteeseen ja liikkumiseen

Kuljetusten lisääntymisen myötä myös onnettomuusriskit kasvavat sekä päästöt ilmaan ja liikenteestä aiheutuu melua.

Vaikutusten arviointi: Suunnitellun toiminnan vaikutukset arvioidaan käyttämällä saatavilla olevia liikennetietoja.

Vaikutusten arvioinnin suorittajat: Asiantuntijat ja oma henkilöstö

5. Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen (sosiaaliset vaikutukset)

Lähin asuinrakennus lukuun ottamatta Eurajoen Romu Oy:n omistajan Juuso Luodesmeren omistamaa asuinkiinteistöä sijaitsee n. 200m päässä suunnitellusta akkujen esikäsittelylaitoksesta, muut asuinrakennukset sijaitsevat vaikutusalueen ulkopuolella. Luodesmeren asunto sijaitsee n. 100m päässä suunnitellusta akkuhallista.

Vaikutusten arviointi: Suunnitellun toiminnan vaikutukset arvioidaan käyttämällä saatavilla olevia tietoja, arvioinnin tulee kattaa sekä sosiaaliset että terveydelliset vaikutukset normaaliolosuhteissa sekä poikkeustilanteissa. Suunnitellun esikäsittelyn lisäksi arvioidaan liikenteen aiheuttamat vaikutukset.

Vaikutusten arvioinnin suorittajat: Asiantuntijat ja oma henkilöstö

5.1. Sosiaaliset vaikutukset

Vaikutusten arviointi: Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten tunnistamisessa ja arvioinnissa hyödynnetään sosiaali- ja terveysministeriön (STM 1999) antamaa ohjetta ihmisiin kohdistuvien terveydellisten ja sosiaalisten vaikutusten arvioimiseksi. Vaikutuksia ihmiseen selvitetään myös ohjelmavaiheessa pidettävän yleisötilaisuuden yhteydessä saatujen kommenttien perusteella ja ohjelmasta esitettyjen mielipiteiden kautta. Tarkastelussa huomioidaan vaikutukset asumiseen ja virkistys mahdollisuuksiin. Tämän lisäksi tietoa voidaan tarvittaessa kerätä myös asukaskyselyllä, joka on tarkoitus toteuttaa joko työpajamuotoisen asukasillan yhteydessä tai erillisenä kyselynä postin tai sähköpostin välityksellä.

5.2. Vaikutukset terveyteen

Poikkeustilanteiden aiheuttamat terveyteen vaikuttavia tekijöitä voivat olla melu, tulipalo tai onnettomuus tieliikenteessä.

Vaikutusten arviointi: Suunnitellun toiminnan vaikutukset arvioidaan käyttämällä saatavilla olevia tietoja, arvioinnin tulee kattaa sekä sosiaaliset että terveydelliset vaikutukset normaaliolosuhteissa sekä poikkeustilanteissa. Suunnitellun esikäsittelyn lisäksi arvioidaan liikenteen aiheuttamat vaikutukset.

Vaikutusten arvioinnin suorittajat: Asiantuntijat (TNA, TUKES, BOLIDEN) ja oma henkilöstö.

5.3. Vaikutukset asumiseen ja vapaa-ajan asumiseen

Lähin asuinrakennus lukuun ottamatta Eurajoen Romu Oy:n omistajan omistamaa asuinkiinteistöä sijaitsee n. 200m päässä suunnitellusta akkujen esikäsittelylaitoksesta, muut asuinrakennukset sijaitsevat vaikutusalueen ulkopuolella.

5.4. Vaikutukset virkistys- ja ulkoilualueisiin

Lähimmät alueet selvitetään karttamateriaalien avulla ja vaikutukset arvioidaan tarpeellisilta osin.

5.5. Melun ja värinän vaikutukset

Melutasoja noudatetaan (55db) ja mitataan tarpeen vaatiessa. Ympäristöluvan mukaiset melumittaukset on suoritettu ja niissä ei ole ylitetty valtioneuvoston asetuksen ohjearvoa 55db. Suunniteltu toiminta ei tule lisäämään melua eikä värinää.

Melumallinnus valmistunee tammikuussa 2017.

6. Vaikutukset jätehuoltoon

Hankkeella on positiivia vaikutuksia alueen jätehuoltoon. Akut ovat arvoltaan positiivinen kierrätysraaka-aine joka pystytään hyödyntämään ympäristöstävällisesti sekä taloudellisesti kannattavasti sekä lyijyn että rikkihapon osalta.

7. Toiminnan yhteisvaikutukset lähiympäristön toimintojen kanssa

Vaikutuksia ei arvioida olevan kuin lisääntyvän liikenteen myötä. Lisääntyvän liikenteen vaikutukset tullaan arvioimaan koko hankealueen osalta.

8. Ympäristöriskit ja poikkeustilanteet

Hankkeen osalta on jo haastateltu useita asiantuntijoita mm. Boliden turvallisuusasiantuntijaa ympäristö ja rakentamisnäkökohdasta, TUKES. Jo rakentamisvaiheessa tullaan kiinnittämään huomiota mahdollisiin poikkeustilanteisiin sekä siihen miten esiin tuleviin riskeihin ja poikkeustilanteisiin voidaan varautua.

8.1. Tarkkailusuunnitelma

Ehdotus tarkkailusuunnitelman järjestämisestä laaditaan selostusvaiheeseen.

Ohjelmassa ei ole erillisiä haittojen ehkäisemistä ja lieventämistä, epävarmuustekijöitä, toteutusvaihtoehtojen vertailua eikä toteutuskelpoisuuden arviointia koskevia kappaleita.

ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiohjelman vireilläolosta on kuulutettu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja asetuksen mukaisesti Eurajoen kunnan ilmoitustaululla. Arviointiohjelma on pidetty nähtävänä Eurajoen kunnanvirastossa ja Eurajoen pääkirjastossa 6.3.2017 – 28.4.2017 sekä sähköisesti ympäristöhallinnon internetsivuilla. Siitä on pyydetty Eurajoen kunnan sekä muiden keskeisten viranomaisten lausunnot. Kuulutus arviointiohjelman nähtävänä olosta on julkaistu Länsi-Suomessa ja Raumalaisessa.

Arviointiohjelmaa esittelevä yleisötilaisuus on pidetty 14.3.2017 Eurajoen kunnanvirastossa.

YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Lausuntoja on annettu 9 kpl ja mielipiteitä 3 kpl. Lausunnot ja mielipiteet on toimitettu hankkeesta vastaavan käyttöön. Yhteenvedossa tuodaan esille vähintään lausuntojen ja mielipiteiden keskeisin sisältö.

Lausunnot

Eurajoen kunnan ympäristölautakunta toteaa lausuntonaan, että kunnan ympäristötoimen tiedossa on vuonna 2013 ELY-keskukseen tehty meluvalitus, jonka on tehnyt laitoksen lounaispuolella sijaitsevan asuinrakennuksen asukas/asukkaat. Valituksia laitoksen toiminnasta ei ole tullut kuntaan. Lautakunta katsoo, että valituksen johdosta tulisi tarkastella, onko arviointiohjelmassa esitetty alustava 500 metrin vaikutusalueen raja riittävä.

Murskattavan määrän ja liikenteen määrän kasvaessa merkittävästi, on kiinnitettävä erityistä huomiota riittäviin melumittauksiin ja -mallinnoiksi sekä tarvittaessa parannettava laitoksen meluntorjuntaa. Arviointiohjelmasta ei käy ilmi, vaikuttaako merkittävä muutos laitoksen toiminta-aikoihin.

Arviointiohjelman mukaan onnettomuustilanteessa on mahdollisuus, että maa- ja kallioperään pääsee valumaan akkuhappoa. Laitosalueen pintavedet johdetaan hallitusti useiden öljynerotuskaivojen kautta ojiin, joista on metsäojien kautta yhteys Juvajokeen. Onnettomuustilanteiden varalta tulisi tehdä suunnitelma siitä, miten mahdollisten akku- ja muiden nesteiden pääsy onnettomuustilanteissa ojiin ja sitä kautta Juvajokeen estetään.

Arviointiohjelmassa todetaan, ettei alustavalla vaikutusalueella (500 m) ole laitosalueella sijaitsevan asuinrakennuksen lisäksi kuin yksi asuinrakennus. Lautakunta huomauttaa, että rautatien pohjoispuolella sijaitsee kaksi asuinrakennusta. Lautakunnalla ei ole muuta huomautettavaa Eurajoen Romu Oy:n ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Eurajoen kunnan terveysturvallisuus esittää lausuntonaan, että toiminnassa mahdollisesti muodostuvat suurimmat haitat toiminnan vaikutuspiiriin liittyvät meluun, päästöihin maaperään, liikennemäärien lisääntymiseen sekä mahdollisiin yllättäviin toiminnan ja / tai liikenteen häiriötilanteisiin. Arviointiohjelman mukaan vaikutusten tunnistamisessa ja arvioinnissa tullaan hyödyntämään Sosiaali- ja terveysministeriön ohjetta (STM 1999) ”Ihmisiin kohdistuvat terveydelliset ja sosiaaliset vaikutukset”. Toiminnan vaikutukset alueen pinta- ja pohjavesiin yhteydessä tulee arvioida vaikutukset / riskit myös mahdollisiin toiminnan vaikutusalueella oleviin talousvesikaivoihin. Terveysturvallisuudella ei ole muuta huomioitavaa Eurajoen Romu Oy:n ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 2016.

Eurajoen kunnanhallitus antaa Eurajoen Romu Oy:n akkuterminaalihanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta terveysturvallisuuden lausunnon ja ympäristölautakunnan päätöksen mukaisen lausunnon lisäten siihen seuraavaa.

Huomattava raskaan liikenteen käyntimäärien nousu laitoksella nostaa esille liikenneturvallisuuden. Rauman seudun kuntien liikenneturvallisuussuunnitelman toimenpideohjelmassa Eurajoen kunnan kohdalla kiireellisyysluokassa 1 on mainittu maantien 2070 (Lapintie) nopeusrajoitusten läpikäynti ja hillintämahdollisuudet. Tienpitäjänä toimii ELY-keskus. Kunnanhallitus katsoo, että 40 km/h -alue pitäisi laajentaa siten, että se alkaisi riittävän ajoissa ennen Eurajoen Romu Oy:n liittymää Lapin suunnasta tullessa.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualue ilmoittaa, ettei sillä ole lausuttavaa tästä asiasta.

Liikennevirasto ilmoittaa, että vaikka sille ei ole toimitettu hankkeesta lausuntopyyntöä, se lausuu hankkeesta, sillä hanke sijoittuu Liikenneviraston hallinnoiman Rauma - Kokemäki - Tampere -radan sekä yhdystien 2070 välittömään läheisyyteen Eurajoella.

Liikenteen nykytilan kuvauksesta tulisi saada kokonaiskäsitys tie- ja rataliikenteestä sekä nykyisen toiminnan osalta mm. liikennemääristä ja käytetyistä reiteistä. Raskaan liikenteen lisäksi tulisi esittää myös muu liikenne, ja nämä tiedot tieliikenteen osalta löytyvät vuodelta 2016 Liikenneviraston internetsivuilta.

YVA-ohjelmassa ei ole kuvattu, mihin uusi betonista rakennettava halli akkujen käsitteilyyn on tarkoitus rakentaa kiinteistöllä. Myöskään maansiirtotöiden sijaintia ja mahdollisia läjitysalueiden sijaintia ei ole kuvattu. Nämä tulee kuvata havainnollisesti YVA-selostuksessa.

Liikenne suuntautuu alueelle 8-tieltä, jonka liittymästä on kiinteistölle matkaa n. 1,7 km yhdystietä 2070 (Lapintie) pitkin. Lapintiellä on useita muita kiinteistöjä, joten olisi perusteltua ulottaa liikennevaikutusten arvioinnin tarkastelualue vähintäänkin 8-tielle asti. Liikennevaikutusten arvioinnissa toiminnan laajentamisen mahdolliset vaikutukset rataan on kuvattava tieliikenteen ohella. Olisi myös hyvä eritellä rakentamisen ja käytön aikaiset vaikutukset maantieliikenteeseen.

Suunnittelussa tulee huomioida ratalain 15.8.2016 voimaantullut 37 §, jonka mukaan radan suoja-alue, 30 m radan keskilinjasta, on voimassa kaikilla valtion rataverkon alueilla sekä maantielain (23.6.2005/503) 44 § ja 46 §. Maantien suoja-alue ulottuu 20 metrin etäisyydelle maantien ajoradan keskilinjasta. Suoja-alue on radan kunnossapitoa varten: tällä alueella radanpitäjällä on oikeus poistaa kasvillisuutta tarvittaessa. Suoja-alueilla ei saa pitää sellaista rakennusta, varastoa, aitaa taikka muuta rakennelmaa tai laitetta, josta tai jonka käytöstä voi aiheutua vaaraa tie- tai rautatieliikenteen turvallisuudelle taikka haittaa radan- tai tienpidolle.

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Varsinais-Suomen ELY-keskuksen L-vastuualue.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue toteaa, ettei sillä ole huomautettavaa ko. arviointiohjelmasta. Kyse on normaalista ajoneuvoliikenteestä ja alueelle on hyvät liikenneyhteydet. Lapintie on Eurajoki - Lappi -maantie 2070, jota pitkin on suorat yhteydet mm. valtateille 8 ja 12. Ko. teollisuuslaitoksen kiinteistöt rajoittuvat Peipohja - Rauma -rataan. Alueelle ei ole teollisuusraidetta.

Satakunnan Museo arvioi ainoastaan hankkeen mahdollisia vaikutuksia kulttuuriympäristöön. Arviointiohjelmassa hankkeen vaikutusalueeksi on määritelty rakennettavaa laitosta ympäröivä alue 500 m säteellä. Kappaleessa 10.5. on esitetty vaikutuksia maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön.

Suunnittelualue ei sijoitu mihinkään valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön eikä sellaisen läheisyyteen. Alue on kaavoittamatonta. Eurajoen keskustan tuore osayleiskaava (KV hyväksynyt 1.12.2014) rajoittuu hankealueen viereiseen rautatiehen. Keskustan osayleiskaavan pohjaksi on tehty rakennusinventointi, joka ei kuitenkaan ulottunut kaava-alueen ulkopuolelle. Hankealueen rakennetusta ympäristöstä ei siten ole käytettävissä tietoja.

Eurajoen akkuterminaalihankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma on varsin niukka ja karttojen osalta täysin puutteellinen. Hankealueen tai edes akkuterminaalien sijaintia on karttojen perusteella vaikea paikantaa. Hankkeen havainnollistamista tuleekin arviointiselostukseen kehittää.

Arviointiohjelman kappaleessa 10.5. todetaan, ettei hankkeen maisemavaikutuksia ole tarkoitus selvittää, koska uusi akkuterminaalit sijoittuu olemassa olevan kierrätysalueen viereen. Vaikutukset kulttuurihistoriallisiin kohteisiin, rakennuksiin ja alueisiin ajatellaan nekin kartoitettavan vain paikkatietoaineistojen pohjalta. Satakunnan Museo yhtyy arviointiohjelmaan, ettei merkittäviä vaikutuksia maisemaan tai arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin voida hankkeen sijainnista johtuen olla, joten tarkempaa arviointia ei museonkaan näkemyksen mukaan tarvita. Sen sijaan hankealueella, tilalla 51-409-2-779 on rakennuksia, joiden osalta tulee arviointiselostukseen vähintäänkin lisätä perustiedot sekä valokuvat niiden merkityksen arvioimisen mahdollistamiseksi.

Kohdassa 10.5.3. Vaikutukset muinaisjäänneksiin mainitaan, ettei vaikutusalueen sisällä ole muinaisjäänneksiä. Arviointiohjelman kartat ovat siksi heikkolaatuisia ja pienimitakaavaisia, ettei niiden pohjalta voi täsmällisesti nähdä, sijaitseeko lähin tunnettu muinaismuistolain (295/63) rauhoittama kiinteä muinaisjäänne vaikutusalueen sisällä vai ulkopuolella. Kohde on pronssikautinen hautaröykkiö, muinaisjäänne rekisterissä tunnuksella 51010005 Vuojoen asema. Muita muinaisjäänneksiä vaikutusalueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei tunneta. Koska hankkeeseen ei sisälly rakentamista tai muuta maanpinnan raivaamista edellyttävää toimintaa nykyisin jo rakennettuna teollisuusalueena olevan alueen ulkopuolella, Satakunnan Museo ei pidä välttämättömänä arkeologisen selvityksen tekemistä.

Museolla ei toimialansa puitteissa ole muuta huomautettavaa arviointiohjelmaan.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) toteaa lausuntonaan, että YVA-ohjelmasta ei käy ilmi laitoksella varastoitavien vaaralliseksi luokiteltavien kemikaalien enimmäismäärät. Enimmäismäärällä tarkoitetaan korkeinta kemikaalimäärää mitä laitoksella voi millä tahansa hetkellä olla. Kemikaaliturvallisuuksäädösten mukainen toiminnan laajuus ja velvoitteet määritellään laitoksella olevien vaarallisten kemikaalien luokituksen ja enimmäismäärän perusteella VNa 685/2015 liitteen 1 mukaisesti. Enimmäismäärien perusteella laitoksen vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi voidaan luokitella laajamittaiseksi (edellyttää Tukesin luvan) tai vähäiseksi (edellyttää ilmoituksen pelastuslaitokselle).

Nykyisin kohteen toiminta luokitellaan vähäiseksi, kohde on Satakunnan pelastuslaitoksen valvonnassa. Ohjelmassa on mainittu, että Tukesin lupaa ei vaadita, joten todennäköisesti tarkastelu kemikaalimääristä on tehty.

Mikäli toiminta luokitellaan kemikaalimäärien perusteella laajamittaiseksi, tulee laitokselle hakea lupaa Tukesilta.

Lisätietoja toiminnan laajuuden selvittämiseen:

- Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin turvallisuudesta ([685/2015](#)) liite 1
- [Ohje kemikaaliluettelon laadintaan](#)
- [Tukesin suhdelukulaskuri](#)

Satakuntaliitto toteaa, että arviointiohjelma on luonteeltaan yleispiirteinen ja että tämä vaikeuttaa hankkeen ja siihen liittyvien mahdollisten vaikutusten hahmottamista. Arviointiohjelmassa olisi tullut havainnollistaa suunniteltua toimintaa esimerkiksi havainnekuvin ja -piirroksin. Lisäksi arviointiohjelmassa olisi tullut kuvata nykyisten toimintojen ja suunnitellun terminaalin sijoittuminen selkeänä karttaesityksenä.

Arviointiohjelmassa on mainittu Satakunnan maakuntakaava ja Eurajoen yleiskaava, mutta kaavallista tarkastelua ei arviointiohjelmaan kuitenkaan sisälly. Arviointivaiheessa tuleekin tarkastella hankkeen sijoittumista suhteessa Satakunnan maakuntakaavaan ja Eurajoen yleiskaavaan. Lisätietoa Satakunnan maakuntakaavoituksesta löytyy Satakuntaliiton verkkosivuilta osoitteesta <http://www.satakuntaliitto.fi/alueidenkaytto>. Lisäksi lausunnon liitteenä on ote Satakunnan maakuntakaavasta. Satakunnan tuulivoimatuotantoa käsittelevässä vaihemaakuntakaava 1:ssä (KHO 2016) alueelle ei kohdistu varauksia.

Arviointiohjelman mukaan hankealueella sijaitsee Eurajoen Romu Oy:n omistajan asunto ja noin 200 metrin päässä suunnitellusta akkujen esikäsitteilylaitoksesta sijaitsee myös asuinkiinteistö. Muiden asuinkiinteistöjen todetaan sijaitsevan vaikutusalueen ulkopuolella, mutta tietoa niiden määrästä ja sijainnista ei esitetä. Nämä tiedot tulee täydentää arviointivaiheessa. Lisäksi tulee kiinnittää erityistä huomiota ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuviin vaikutuksiin sekä toiminnan riskienhallintaan, mahdollisiin poikkeus- ja onnettomuustilanteisiin ja niistä aiheutuviin ympäristövaikutuksiin. Arviointiohjelmassa on todettu, että toiminta sijoittuu olemassa olevan kierrätysalueen viereen, joten maisemavaikutuksia ei arvioida. Tältä osin arviointisuunnitelma tulee korjata ja maisemavaikutuksia tulee arvioida erityisesti lähiympäristön osalta.

Mielipiteet

Henkilö A toteaa, ettei hänellä ole akkuterminaalihankkeeseen huomautettavaa, koska romuttamossa asiat on hoidettu säädösten mukaisesti. Sen sijaan huomiota tulee kiinnittää Lapintie 2070:n huonoon kuntoon ja suureen liikennemäärään, joista aiheutuu vaaratekijöitä etenkin akkuja kuljetettaessa. Lutanjärven sekä ja Juvajoen - Eurajoen vesistöt sijaitsevat hankkeen vaikutusalueella. Toinen ongelmakohta on romuttamon Lapintien ylittävä liikenne.

Henkilö B toteaa, että hankkeen sijaintikartta on melko epäselvä eivätkä siitä ilmene lähimpien asuinkiinteistöjen tai muidenkaan toimintojen sijainnit. Akkuterminaalin toiminnan kuvaus on hyvin niukka, eikä siitä käy ilmi, miten murskauslaitoksen määrien

nostaminen liittyy akkuterminaalihankkeeseen. Mikäli murskaustoiminta on täysin akkuterminaalista erillinen toiminta, voidaan YVA:n otsikkoa pitää harhaanjohtavana. Murskaustoimintaa ei myöskään käsitellä millään lailla myöhemmissä kappaleissa eikä sitä ole otettu millään tavalla huomioon vaikutusten arvioinnissa. Murskaustoiminta tapahtuu ulkona ja sillä voi olla hyvin erilaiset päästöt akkuterminaalien toimintaan verrattuna. Tämä tulisi huomioida vaikutusalueen rajauksessa sekä vaikutusarvioinneissa. Nykytoiminnan kuvaus täytyy esittää selkeämmin prosessikuvauksin ja asemapiirroksin, joista selviää nykytoimintojen sijainti. Toiminnan kuvauksessa täytyy esittää myös akkuterminaalien rakenteet sekä piirros akkuterminaalien eri toimintojen sijoittumisesta ja selkeä prosessikuvaus akkujen käsittelystä. Murskattujen akkujen lastaus ja kuljetus satamaan voi levittää akkuhappoa ympäriinsä, joten toiminnan kuvauksessa tulee esittää myös lastaustapa ja -paikka, kuljetusvälineet (miten akkuhapon ja lyijyn leviäminen kuljetusten aikana estetään) sekä kuvaus vastaanottavasta satamasta ja sen kyvystä lastata murskattuja akkuja siten, että akkuhapon ja lyijyn leviäminen ympäristöön estetään. Myös murskattujen akkujen kuljetusreitit tulee esittää.

Ympäristön nykytilan kuvaus on erittäin suppea ja kappaleessa on osittain esitetty seassa myös toiminnan vaikutuksia. Kappaleen tulisi kuvata kattavasti nykytilaa ja toiminnan päästöt omassa kappaleessaan. Mm. maa- ja kallioperästä sekä pintavesistä nykytilakuvaus on niin suppea, että vaikutus selvitysten kohdentaminen on hyvin vaikeaa. Esim. pintavesien laadusta ei ole nykytilakuvauksessa mitään tietoa. Laitos on direktiivilaitos, jolta tullaan joka tapauksessa edellyttämään maaperän ja pohjaveden perustilaselvitystä. Koska YVA-ohjelman nykytilakuvaukset ovat niin suppeita, olisi selvitys syytä tehdä jo YVA-vaiheessa. Ilmanlaadun nykytilasta ei myöskään ole minkäänlaista kuvausta, vaan on ainoastaan todettu, miten sitä tullaan selvittämään.

Kappaleen 6.3 kartoista ei selviä niiden sijoittuminen suhteessa akkuterminaalisiin. Luontonselvitystä tulisi tarkentaa YVA-selostukseen maastokäyntein. Liikennöintireitit tulee esittää kartoin ja arvioida liikenteen kasvun (52 %) aiheuttamia päästöjä (mm. melu, tärinä ja pakokaasut) liikennöintireittien varrella sekä vaikutuksia liikenneturvallisuuteen. Myös liikenteen onnettomuusriski tulee huomioida vaikutusarvioinnissa. Miten murskattujen akkujen ja niiden sisältämien haitta-aineiden (lyijy ja akkuhappo) päästöt ympäristöön estetään onnettomuustilanteissa? Koska käsiteltävien vaarallisten kemikaalien määrä ylittää 1000 tonnia vuodessa, tulee toiminnalle hakea vaarallisten kemikaalien käsittelylupaa. Tämä menettely tulee huomioida YVA-selostuksessa. Hanke vaatii akkuhallin rakentamista, joten tulee selvittää asemakaavoitustarve.

Vaikutusalue-rajaukseen täytyy ottaa mukaan myös liikennöintireitit (sekä käsittelemättömien että käsiteltävien akkujen). Tarvittaessa myös lastaus- ja sen lähialueet on otettava mukaan vaikutusalue-rajaukseen. Rikkihappo ei ehkä höyrysty, mutta saattaa levitä pisaramuotoisena sumuna, jota syntyy akkujen käsittelystä. Nestetiivis asfaltti ei ole haponkestävää, joten on selvittettävä myös miten akkuhapon pääsy piha-alueen asfaltille estetään.

Pinta- ja pohjavesivaikutuksissa on selvittettävä, miten murskatut akut kuljetetaan siten, ettei onnettomuustilanteissa aiheudu riskiä pinta- tai pohjavesille. Hankekuvauksesta ei käy ilmi, miten toiminta-alueen hulevesien keräys on järjestetty, miten hulevedet käsitellään ja miten estetään lyijyn ja akkuhapon kulkeutuminen hulevesiin esim. kuljetus-

kaluston ja työkoneiden renkaiden mukana. Nykytoiminnan hulevesivaikutuksia ei ole kuvattu lainkaan, eikä myöskään arviota tulevan toiminnan vaikutuksista. Myös vaikutusten tarkkailun esitys puuttuu kokonaan. Jos mukana YVA:ssa on myös murskauslaitos, tulee YVA:ssa edellyttää melu- ja ilmapäästöjen mallintamista sekä nykytoiminnasta että muutoksen jälkeen.

Henkilön C mukaan arviointiohjelmassa on paljon asiavirheitä ja useita puutteita, jotka pitäisi YVA-menettelyssä tuoda julki. Murskattavien määrien noustessa YVA-menettelyn mukaisiin määriin Eurajoen Romu Oy:n tulisi arviointimenettelyssä käsitellä murskattavien materiaalien prosessia kokonaisuutena. Itse murskattavien metallien käsittelystä ei ole arviointimenettelyssä mitään mainintaa. YVA-menettely edellyttää tarkempaa prosessinkuvausta tavarantoimituksesta, varastoinnista, materiaalin käsittelystä ym. Tarvitaanko metallin kasvattamiseen 50.000 tonnilla lisää investointeja ja tarvitseeko alueelle rakentaa lisää hallitilaa, jotta pystyttäisiin noudattamaan ympäristönsuojelulakia. Mikä vaikutus määrien kasvattamisella on luonnon monimuotoisuuteen, eläin- ja kasvilajistoon sekä vesistöön.

Akkutermiinalin perustamista Eurajoelle on käsitelty yhtä suppeasti kuin metallimäärien nostamistakin. Myöskään tässä ei ole menetelty YVA-lain mukaisesti. Lukuisten asiavirheiden lisäksi kuvaukset prosessista ovat puutteellisia ym. Eurajoen Romu Oy:n pitää tarkentaa ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa YVA-menettelyn mukaiseksi, jotta viranomaiset pystyisivät tekemään lupapäätöksen todellisten ja oikeiden asioiden pohjalta, jota myös YVA-menettely edellyttää. Henkilö C aikoo täydentää antamaansa mielipidettä 11.5.2017 mennessä. Kaikkien etu on, että lupaprosessissa kaikki tarvittavat tiedot ovat arviointiohjelmassa ja että ne ovat oikein.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Arviointiohjelmassa on esitetty ohjelman sisältö YVA-asetuksen 9 §:n edellyttämällä tavalla. Hankkeen arviointiohjelma on riittävän selkeä kokonaisuus, johon kuitenkin on tarpeen sisällyttää joitakin lisäyksiä ja tarkennuksia arviointiohjelmasta annettujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella.

Hankekuvaus

Hanke, sen tausta, tavoitteet ja sijainti on kuvattu arviointiohjelmassa. Sijaintia kuvaava kartta-aineisto on heikkolaatuinen ja puutteellinen, mistä syystä sitä tulee selkeyttää arviointiselostuksessa.

Nykytoiminnan kuvauksen yhteydessä (kpl 5 s. 10) on ympäristöluvassa sallitut käsittelymäärät ilmoitettu osittain väärin. Esim. lupahakemuksessa risu- ja kantojätettä oli 100 t/a, rakennusjätettä 5000 t/a. Nykyisen ympäristöluvan mukaan laitoksella saa käsitellä eri jätejakeita vuosittain yhteensä enintään 64 000 tonnia. Murskattavan jätteen yhteismäärä ei saa olla yli 24 000 t/a. Lisäksi osiossa olisi hyvä kuvailla tarkemmin nykyistä toimintaa ja sen ympäristövaikutuksia. Sen sijaan suunnitellun toiminnan kuvaus kuuluisi vaihtoehtojen hankekuvaukseen.

Arvioitavat vaikutukset ja arvioinnissa käytettävät menetelmät on esitetty sivuilla 22 – 31 kappaleissa 10 ja 11 varsin suppeasti. Vaikutusalueen rajaus on esitetty hankkeen sijaintia havainnollistavaan ilmakehuun sijoitettuna kehänä sivulla 9 kappaleessa 4. Rajaukseltaan koskeva sanallinen kuvaus puolestaan on esitetty kappaleessa 10.1. sivulla 22. Kuvallinen ja sanallinen esitys tulee arviointiselostuksessa sijoittaa samaan kappaleeseen toistensa yhteyteen, jolloin ne täydentävät toisiaan. Pelkästään ilmakehuun merkitty ympyrä ($r = 500 \text{ m}$) on liian suppea välittömienkin ympäristövaikutusten vaikutusalueajaukseksi, koska se ei kata edes koko hankealuetta. Lisäksi siitä voi saada käsityksen, että hankkeessa tarkasteltaisiin pelkästään akkuterminaalien vaikutuksia, vaikka hanke koskee myös muuta jätteenkäsittelytoimintaa. Sanallinen kuvaus laajentaa tarkastelua jonkin verran. Siinä on myös hyvin tunnistettu, että eri ympäristövaikutukset saattavat rajautua eri tavoin. Silti sanallisessakin kuvauksessa käsitellään pelkästään akkuterminaalien vaikutuksia, mikä on merkittävä puute, koska erityisesti meluvaikutukset aiheutuvat pääosin metallinkäsittelystä. Selostuksessa vaikutusalue tuleekin määritellä uudelleen koko laitoksen toimintaa koskevana ja se tulee esittää havainnollisemmin kartalla, tarvittaessa myös kuljetusreitit huomioon ottaen. Selostuksessa tulee myös arvioida, onko hankkeessa tarvetta vaikutustyyppikohtaisesti määritellä erikseen lähi- ja kauko-vaikutusalueet sekä tarvittaessa esittää ne kartalla.

Arviointiohjelman sivulla 22 todetaan, että arvioinnissa huomioidaan mm. "... , vaikutusten todennäköisyys sekä kesto, toistuvuus ja ympäristön herkkyys ja palautuvuus". On epäselvää, tarkoitetaanko tällä elinkaaritarkastelua. Arvioinnissa joka tapauksessa otetaan huomioon rakentamisen aikaiset ja toiminnan aikaiset vaikutukset. Myös käytöstä poistamisen aikaisia vaikutuksia tulisi tarkastella ainakin yleisellä tasolla. Toiminnan aikaiset vaikutukset ovat hankkeessa merkittävimmät ja niiden arvioinnissa tulee keskittyä meluvaikutuksiin, vesistö- ja maaperävaikutuksiin, pölyämiseen, riskitarkasteluun, liikennevaikutuksiin sekä sosiaalisiin vaikutuksiin, kuten viihtyisyysvaikutuksiin.

Arvioinnissa tulee huolehtia, että hankekuvaus sisältää kaikki toiminnan edellyttämät oheis- tai lisätoiminnot ja on jo suunnitteluvaiheessa mahdollisimman täsmällinen, jotta ympäristövaikutukset voidaan ilman merkittäviä epävarmuustekijöitä arvioida.

Eri osaprosessien tekninen kuvaus on hankkeessa hyvin keskeinen ja siihen tulee selostuksessa erityisesti keskittyä. Ohjelma sisältää sanallisen kuvauksen toiminnan eri vaiheista, joskin metalliromun kierrätystoiminnan kuvaamiseen tulee selostuksessa painostaa huomattavasti enemmän kuin ohjelmassa on tehty. Kuvalliseen aineistoon tulee kiinnittää erityistä huomiota. Selostusvaiheessa osaprosessit tulee esittää havainnollisemmin hyödyntäen kaaviokuvia, karttaesityksiä, valokuvia ja muuta graafista aineistoa. Kuvien laatuun tulee myös kiinnittää huomiota. Kuvallisen aineiston vähäisyyteen ja heikkoon laatuun on kiinnitetty huomiota mm. Satakuntaliiton ja Satakunnan Museon lausunnoissa. Arviointiselostuksessa tulee kuvata nykyisten toimintojen ja suunnitellun terminaalien sijoittuminen selkeänä karttaesityksenä.

Myös henkilöiden B ja C mielipiteissä on kiinnitetty huomiota toiminnan kuvauksen puutteisiin. Kuten mm. henkilön B mielipiteessä esitetään, toiminnan kuvaus tulee esittää selkeämmin prosessikuvauksin ja asemapiirroksin, joista selviää toimintojen sijainti. Toiminnan kuvauksessa tulee esittää myös akkuterminaalien rakenteet sekä piirros akkuterminaalien eri osatoimintojen sijoittumisesta ja selkeä prosessikuvaus akkujen käsit-

telystä. Murskattujen akkujen lastaus ja kuljetus satamaan voi levittää akkuhappoa, joten toiminnan kuvauksessa tulee esittää myös lastaustapa ja -paikka, kuljetusvälineet (miten akkuhapon ja lyijyn leviäminen kuljetusten aikana estetään). Myös murskattujen akkujen kuljetusreitit tulee esittää.

YVA-menettely pyritään saamaan päätökseen kevään 2017 aikana. Menettely voi kuitenkin päättyä aikaisintaan syksyllä 2017. Jatkossa tulee myös huolehtia siitä, ettei aikataulun kiirehtiminen vaikuta työn laatuun.

Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset on esitetty arviointiohjelmassa. TUKES on kuitenkin lausunnossaan kuvannut periaatteet, joiden mukaan kemikaaliturvallisuussäädösten mukainen toiminnan laajuus ja velvoitteet määritellään laitoksella olevien vaarallisten kemikaalien luokituksen ja enimmäismäärän perusteella VNa 685/2015 liitteen 1 mukaisesti. Mikäli arvioinnissa päädytään tulkintaan, että TUKESin lupa ei ole tarpeen, tulee selostuksessa esittää tulkinnan perusteet.

Hankkeen kytkeytymistä alueellisten alueidenkäytön ja kestävän kehityksen tavoitteisiin on tarkasteltu ohjelmavaiheen hankekuvauksessa riittävästi. Selostusvaiheeseen tarkastelua on mahdollista vielä laajentaa ja täsmentää erityisesti jätehuollon valtakunnallisten ja alueellisten tavoitteiden osalta.

Hankkeen liittyminen ympäristönsuojelua koskeviin säädöksiin, suunnitelmiin ja ohjelmiin on otettu huomioon ja suhde niihin on kuvattu riittävästi.

Vaihtoehtojen käsittely

Tässä YVA-menettelyssä vaikutukset arvioidaan 0-vaihtoehdon lisäksi 1-vaihtoehdossa, joka merkitsee kapasiteetiltaan 15 000 t/a akkujen esikäsittelylinjaston rakentamista ja toimintaa sekä romumetallin käsittelyn lisäämistä 50.000 t/a kokonaisvolyymiin 114.000 t/a.

Vaihtoehtojen muodostaminen esitetyllä tavalla on perusteltua, koska liiketoiminnan luonteen vuoksi romumetallin käsittelytoiminnan laajennuksen ja akkuterminaalitoiminnan on tarkoituksenmukaista sijoittua samalle alueelle.

Hankkeen toteuttamista tarkoittava vaihtoehto 1 on kuvattu pääosin ymmärrettävästi (s. 8), mutta selvennystä kaipaava esimerkiksi väite, jonka mukaan akkujen esikäsittelyä varten rakennetaan ”betoninen uusinta teknologiaa sisältävä halli”. Oletettavasti vain lattia on betonia. Arviointiselostuksessa tulee myös tehdä selkoa siitä, millaista on uusin teknologia, jota hankkeessa käytetään. Samoin tulee kuvata, kuinka murskatut akut varastoidaan ja miten varmistutaan siitä, ettei varastoinnin tai lastauksen aikana maaperään pääse valumaan akkunesteitä. Myös hallin viemäröinti tulee kuvata. Lisäksi lause ”myös riski rikkihappoliuoksen joutumisesta maaperään pienenee, koska akut hajotetaan mahdollisimman ehjinä” on epäohdonmukainen. Aiemmin alueella ei ole käsitelty akkuja lainkaan vaan ainoastaan välivarastoitu, joten tulee selvittää, miten riski rikkihappoliuoksen joutumisesta maaperään pienenee.

0-vaihtoehdon esittelyn yhteydessä (s. 8) viitataan vanhaan, jo kumottuun ympäristöluoppaan. Nykyinen on myönnetty 1.12.2011 (dnro ESAVI/454/04.08/2010). Voimassa ole-

van ympäristöluvan mukaan alueella saa vastaanottaa 2000 t akkuja vuodessa. Akkuja ei käsitellä laitoksella, vaan ne toimitetaan sellaisenaan jatkokäsittelyyn. Virheellinen viittaus tulee korjata arviointiselostukseen.

Vaikutukset ja niiden selvittäminen

Arviointi ja menetelmät

Arviointiohjelman sivulla 22 todetaan seuraavasti. "Hanketta pyritään tekemään pääosin Eurajoen Romu Oy:n oman henkilöstön voimilla ja tarpeen mukaan käytetään ulkopuolisia konsultteja. Tietoja etsitään jo julkaistuista lähteistä sekä tarvittaessa tehdään lisäselvityksiä." Vaikutusten selvittäminen perustuu suurelta osin kirjallisuuteen, hankesuunnitelmiin, olemassa oleviin ympäristön nykytilan selvityksiin ja velvoitetarkkailuihin. Lisäksi laaditaan joitakin lisäselvityksiä, kuten riskitarkastelu sekä meluselvytys.

Arvioinnissa tulee huolehtia siitä, että koko hankkeen vaikutukset arvioidaan. Lausunnoissa ja yleisömielipiteissä on kiinnitetty huomiota siihen, että arviointiohjelma keskittyy liiaksi vain akkuterminaalien toimintaan romumetallin kierrätystoiminnan jäädessä paikoin kokonaan vaille huomiota. Tämä onkin selvä puute arviointiohjelmassa. Erityisesti tulee huolehtia, että selvityksiin käytetään riittävästi asiantuntijoita.

Arviointimenetelmiä ei ole kuvattu ohjelmassa juuri lainkaan, mikä on selvä puute. Ainoat asiantuntijatahot, jotka ohjelmassa on erikseen mainittu, ovat terveysvaikutusten ja riskien osalta TNA (VAK-kuljetusten turvallisuusneuvonantaja), TUKES ja Boliden sekä luontovaikutusten osalta Eurajoen kunta. Melun osalta tosin on käytetty konsulttia, mutta ohjelman mukaan selvitys saattaa olla jo valmis. Sen sisältöön ei ole ehditty vielä YVA-menettelyn aikana ottaa lainkaan kantaa, joten selvitys saattaa vaatia täydentämistä.

Arviointiselostuksessa erityisesti laskenta- ja mittausmenetelmien kuvaus tulee esittää niin selkeästi ja ymmärrettävästi, että ilman erityistä asiantuntemustakin menetelmien käyttökelpoisuudesta, yleisestä luotettavuudesta ja menetelmiin sisältyvistä keskeisistä epävarmuuksista saa käsityksen. Myös liikenteen sujuvuus- ja turvallisuusnäkökohdat tulee sisällyttää tarkasteluun.

Alueen nykytila

Hankkeen vaikutusten arviointia varten huolellisesti tehty alueen nykytilan kuvaus on keskeinen. Ohjelmassa on esitetty yleiskuvaus arvioitavan toteuttamisvaihtoehto 1:n sijoituspaikasta ja alueen nykytilasta. Nykytilan kuvauksessa on otettu huomioon useimmat keskeiset asiat, kuten kaavoitus ja maankäyttö, maa- ja kallioperä, ilmanlaatu, vesistöt ja luontoarvot, liikenne sekä melu.

Liikennevirasto on aiheellisesti huomauttanut, että liikenteen nykytilan kuvauksesta tulisi saada kokonaiskäsitys tie- ja rataliikenteestä sekä nykyisen toiminnan osalta mm. liikennemääristä ja käytetyistä reiteistä. Raskaan liikenteen lisäksi tulisi esittää myös

muu liikenne. Nämä tiedot tieliikenteen osalta löytyvät vuodelta 2016 Liikenneviraston internetsivuilta.

Satakunnan Museon vaatimuksesta nykytilan kuvaukseen tulee selostuksessa lisätä tiellä 51-409-2-779 sijaitsevien rakennusten osalta vähintäänkin perustiedot sekä valokuvat niiden merkityksen arvioimisen mahdollistamiseksi. Samoin muinaisjäännösrekisterissä tunnuksella 51010005 Vuojoen asema oleva muinaismuistolain (295/63) rauhoittama pronssikautinen hautaröykkiö tulee merkitä selvästi kartalle ja selvittää, sijaitseeko se vaikutusalueen sisällä vai ulkopuolella.

Satakuntaliitto on aiheellisesti huomauttanut, että tietoa lähistöllä sijaitsevien asuinkiinteistöjen määrästä ja sijainnista ei esitetä ohjelmassa. Nämä tiedot tulee täydentää arviointiselostukseen.

Tarkasteltavat vaikutukset ja lisäselvitysten tarve

Vaikutusten arvioinnissa tarkastellaan YVA-laissa edellytetyjä ympäristövaikutuksia. Hankkeessa keskeisimmät ja merkittävimmät vaikutukset on tuotu esille ja niiden tarkastelu on esitetty, joskin suppeasti. Hankkeesta aiheutuvat mahdolliset vaikutukset on arviointiohjelmassa hahmotettu yleisellä tasolla riittävästi. Tarkastelussa on tasapainoisen kokonaisuuden saavuttamiseksi kuitenkin tarpeen ottaa huomioon seuraavat lisäselvitys- ja täsmennystarpeet.

Toimintojen kuvauksessa tulee tarkastella ainakin yleisellä tasolla myös toiminnan lopettamisen edellyttämiä toimia. Ylimalkaan kaikkien toimintojen yleis- ja teknisen kuvauksen tulee olla riittävän tarkkaa. Selostuksesta tulee olla löydettävissä vastaukset mm. yleisötilaisuudessa esiin tulleisiin kysymyksiin. Hankkeen vaatimat uudet rakennelmat tulee myös kuvata sekä sanallisesti että kuva-aineistoin.

Maa- ja kallioperään kohdistuvissa vaikutuksissa tulee erityisesti kiinnittää huomiota riskitarkasteluun. Kunnan ympäristölautakunta on kiinnittänyt huomiota mahdollisuuteen, että onnettomuustilanteessa maa- ja kallioperään pääsee valumaan akkuhappoa. Laitosalueen pintavedet johdetaan useiden öljynerotuskaivojen kautta ojiin, joista on metsäojien kautta yhteys Juvajokeen. Lautakunta esittääkin aiheellisesti, että onnettomuustilanteiden varalta tulisi laatia suunnitelma siitä, miten mahdollisten akku- ja muiden nesteiden pääsy onnettomuustilanteissa ojiin ja sitä kautta Juvajokeen estetään. Kunnan terveyslautakunta puolestaan kiinnittää huomiota talousvesikaivojen suojelemiseen, mikä tulee ottaa huomioon *pohjavesien laatuun* kohdistuvassa vaikutustarkastelussa. Kuten myös henkilö B huomauttaa, Eurajoen Romu Oy:n kierrätyslaitos on ympäristönsuojelulain tarkoittama direktiivilaitos, jolta tullaan joka tapauksessa ympäristölupahakemuksessa edellyttämään maaperän ja pohjaveden perustilaselvitystä. Koska YVA-ohjelman nykytilakuvaukset ovat suppeita, olisi selvitys aiheellista tehdä jo YVA-vaiheessa.

Vaikutukset maankäyttöön, elinkeinotoimintaan ja liikenteeseen -kohdassa tulee tarkastella hankkeen sijoittumista suhteessa Satakunnan maakuntakaavaan ja Eurajoen yleiskaavaan. Liikennevaikutusten arviointi puolestaan tulee ulottaa valtatie 8:lle saakka. Arvioinnissa toiminnan laajentamisen mahdolliset vaikutukset rataan on kuvattava

tieliikenteen ohella. Olisi myös hyvä eritellä rakentamisen ja käytön aikaiset vaikutukset maantieliikenteeseen. Suunnittelussa tulee huomioida ratalain 15.8.2016 voimaantullut 37 §, jonka mukaan radan suoja-alue, 30 m radan keskilinjasta, on voimassa kaikilla valtion rataverkon alueilla sekä maantielain (23.6.2005/503) 44 § ja 46 §. Maantien suoja-alue ulottuu 20 metrin etäisyydelle maantien ajoradan keskilinjasta. Muutoinkin tulee ottaa huomioon Satakuntaliiton ja Liikenneviraston lausunnot. Eurajoen kunnanhallitus on lisäksi kiinnittänyt huomiota liikenneturvallisuuteen ja esittänyt 40 km/h nopeusrajoitusta lähestyttäessä hankealuetta Lapin suunnasta. Asia tulee ottaa esille Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueen kanssa. Liikenneturvallisuus on noussut esiin myös yleisömielipiteissä (erityisesti henkilö A), joten se todennäköisesti koetaan alueella yleisemminkin ongelmaksi.

Meluvaikutukset ovat hankkeessa keskeisiä ja huomioon tulee ottaa, että toiminnan melusta on valitettu vuonna 2013. Arviointiin tulee sisällyttää liikenteen vaikutus, mutta erityisesti tulee ottaa huomioon lisääntyvä romumetallin käsittely. Selvityksen tulee sisältää myös tarkastelu melun rajoittamisen keinoista sekä esitys niiden käyttöönnotosta. Melualuemallinnus tulee joka tapauksessa liittää ympäristölupahakemukseen, joten se on hyödyllistä laatia jo YVA-selostukseen mahdollisimman tarkkoihin lähtötietoihin perustuen.

Riskien ja poikkeustilanteiden sekä niihin varautumisen arviointi ovat tässä hankkeessa keskeisiä, joten erilaiset pinta- ja pohjavesiin, maaperään sekä ilmaan kohdistuvat riskit tulee tunnistaa ja kuvata tarkoin, kuten myös menetelmät, joilla riskejä on tarkoitus pienentää. Yleisötilaisuuden palautteen sekä esitettyjen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella riski- ja poikkeustilannetarkastelu on hankkeen tärkeimpiä asiakokonaisuuksia.

Arviointiselostuksessa esitettävässä *tarkkailusuunnitelmassa* tulee esittää ainakin huilivesien ja melun sekä tarvittaessa myös pohjavesien ja pölyn tarkkailu. Suunnitelmas- ta tulee ilmetä, millaisia muutoksia akkuterminaalien toiminta aiheuttaa tarkkailusuunni- telmaan tarkkailtavien parametrien, tarkkailutiheyden ja tarkkailupisteiden osalta. Tark- kailuohjelma vahvistetaan täsmällisemmässä muodossa ympäristölupakäsittelyn yh- teydessä.

Vaikutusten arvioinnin osalta tulee suorittaa myös *epävarmuustekijöiden tarkastelu*.

Vaihtoehtojen vertailussa tulee kiinnittää riittävästi huomiota myös VE 0:n kuvaami- seen. Vertailussa on myös suositeltavaa käyttää havainnollistavia menetelmiä, kuten vaikutusten merkittävyyden ja suuruuden ristiintaulukointia ja graafisessa esityksessä väri- tai muita visuaalisia koodeja. Vaihtoehtojen toteuttamiskelpoisuutta tulee arvioida erityisesti ympäristönsuojelun näkökulmasta.

Osallistuminen

Arviointimenettelyssä on keskeistä osallistuminen ja sen avulla saatavan palautteen ai- to huomioon ottaminen sekä hankkeen ympäristövaikutusten riittävä selvittäminen. Ar- vioinnissa on sidosryhmille varattu tähän mennessä riittävä mahdollisuus ilmaista mie- lipiteensä ja antaa lausuntonsa hankkeesta. Vuorovaikutuksen ja osallistumisen toteu- tumiseen käytetään vakiintuneesti menettelyyn liittyviä yleisötilaisuuksia. Hankkeesta

tiedotetaan vakiintuneiden käytäntöjen mukaisesti Varsinais-Suomen ELY-keskuksen internetsivuilla.

Raportointi

Arviointiohjelma on rakenteeltaan välttävä. Arviointiselostuksen laatimisessa on kuitenkin otettava huomioon, että selvittävät vaikutukset ja asiat esitetään siten, että lausunnoissa ja yleisötilaisuudessa esille nousseisiin keskeisiin kysymyksiin on arviointiselostuksesta löydettävissä jossakin muodossa vastaus. Raportin havainnollisuuteen sekä kuvallisen aineiston laatuun ja riittävyteen tulee kiinnittää huomiota erityisesti toimintojen ja vaikutusten kuvauksessa sekä kaavatilanteen esityksessä, samoin vaihtoehtojen vertailussa. Riittävään yleistajuisuuteen tulee pyrkiä laskennallisten menetelmien ja mallinnusten käytössä sekä teknisessä kuvauksessa. Arvioinnin tulosten tulee välittyä mahdollisimman selkeässä muodossa lukijalle.

Yhteenveto ja ohjeet jatkotyöhön

Arviointiohjelma kattaa keskeiset YVA-menettelyssä selvittävät asiat. Esitettyjen selvitysten hankkiminen on hankkeesta vastaavan tehtävä. Arvioinnin aikana tulee tarpeen mukaan pitää yhteyttä YVA-menettelyssä mukana oleviin asiantuntijaviranomaisiin. Hankkeessa lisätietoja on saatavissa mm. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta. Arviointityön etenemisessä tulee ottaa huomioon, että tarvittaville selvityksille on käytettävissä riittävä ja selvitysten kannalta sovelias aika.

LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄOLO

Menettelyn aikana saadut alkuperäiset lausunnot ja mielipiteet säilytetään Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen arkistossa. Yhteysviranomaisen lausunto lähetetään tiedoksi lausunnonantajille ja niille mielipiteen esittäjille, jotka ovat antaneet osoitetietonsa.

Yhteysviranomaisen lausunto ja arviointiohjelma on nähtävänä 29.5.2017 alkaen internetissä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivuilla www.ymparisto.fi/eurajoenromuakkutermiinaaliYVA sekä seuraavissa virastoissa ja kirjastoissa niiden aukioloaikana yhden kuukauden ajan.

Eurajoen kunnanvirasto, os. Kalliotie 5, Eurajoki
Eurajoen pääkirjasto, os. Weener-tie 1, Eurajoki

Vastuualueen johtaja

Risto Timonen

Ylitarkastaja

Petri Hiltunen

- Liitteet**
1. Luettelo lausunnonantajista ja mielipiteen esittäjistä
 2. Suoritemaksun määräytyminen ja sitä koskeva oikaisuvaatimusosoitus

Suoritemaksu

8000 € laskutetaan erikseen

Jakelu Eurajoen Romu Oy

Tiedoksi (sähköisesti)

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Lausunnonantajat
Suomen ympäristökeskus

LIITE 1**LUETTELO LAUSUNNON ANTAJISTA JA MIELIPITEEN ESITTÄJISTÄ**

Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualue
Eurajoen kunta
- ympäristölautakunta
- terveysvalvonta
Liikennevirasto
Satakunnan Museo
Satakuntaliitto
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri
-vastuualue

Henkilöt A, B ja C

LIITE 2**MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA MUUTOKSENHAKU**

Maksu määräytyy elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen vuonna 2017 perittävistä maksullisista suoritteista annetun valtioneuvoston asetuksen (1554/2016) maksutaulukon mukaisesti (lausunto arviointiohjelmasta tavanomaisessa hankkeessa, 11 – 17 htp). Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaa-

tia oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.